

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านนอกท้องที่ที่ได้รับคำสั่งให้ไปประจำสำนักงานใหม่[□]

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้มีหนังสือ ที่ อก ๐๔๐๑/๕๗๓ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้มีคำสั่ง ที่ ๕๒๐/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ให้นางสาวสารี สิริโรย ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๔ ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ ณ ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ ๘ จังหวัดสุพรรณบุรี (เดิมบรรจุครั้งแรกที่จังหวัดกรุงเทพฯ) ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ โดยนางสาวสารีฯ ได้ทำสัญญาเช่าบ้าน เลขที่ ๓๔ หมู่ ๓ ตำบลม่วงเตี้ย อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง จากนางสาวประสงค์ สิริโรย มีระยะเวลาการเช่า ๓ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๕ อัตราค่าเช่าเดือนละ ๒,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้อนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๕ ต่อมาภายหลังความปรากฏว่า นางสาวสารีฯ ได้ทำสัญญากู้เงินโครงการ กบข. จากธนาคารอาคารสงเคราะห์ เพื่อสร้างบ้านบนที่ดินของตนเอง ที่ตำบลม่วงเตี้ย อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๕ และเริ่มทำการก่อสร้างจนเสร็จเรียบร้อยเมื่อ ประมาณเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๖ คือ บ้านเลขที่ ๔๓/๑ หมู่ ๓ ตำบลม่วงเตี้ย อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมขอหารือว่า

- นางสาวสารีฯ จะใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการในท้องที่ที่มีบ้านเป็นของตนเองได้หรือไม่ อย่างไร
- ในระหว่างก่อสร้างบ้าน นางสาวสารีฯ สามารถใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม) และผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) แล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า พระราชกฤษฎีกาเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์ช่วยเหลือข้าราชการที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัยเนื่องจากได้รับคำสั่งให้ไปประจำสำนักงานในท้องที่ที่ตนไม่มีที่อยู่อาศัย โดยบัญญัติไว้ในมาตรา ๗^๑ แห่ง

[□] ส่งพร้อมหนังสือที่ นร ๐๔๐๑/๐๔๒๕ วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๘ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑ มาตรา ๗ ภายใต้อำนาจมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ ข้าราชการผู้ใดได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่ง

พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้ข้าราชการซึ่งได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่ไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกา โดยมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวไม่ได้กำหนดเงื่อนไขให้ข้าราชการที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจะต้องเช่าบ้านอยู่ในท้องที่ที่ตนได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการ แต่การจะใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ข้าราชการผู้นั้นจะต้องเช่าบ้านอยู่จริง และได้รายงานตัวเพื่อเข้ารับหน้าที่แล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๓^๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗

ดังนั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามคำชี้แจงของผู้แทนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมว่า นางสาวสารีฯ ได้รับคำสั่งให้ไปประจำสำนักงานใหม่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี และได้ทำสัญญาเช่าบ้านนางสาวประสค์ สีโรย ซึ่งเป็นน้องสาวเพื่อยู่อาศัยที่จังหวัดอ่างทองซึ่งเป็นคนละท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่แต่สามารถเดินทางไปปฏิบัติราชการในจังหวัดสุพรรณบุรีได้ นางสาวสารีฯ จึงสามารถใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ ทั้งนี้ กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ได้ตอบข้อหารือดังกล่าวแล้ว^๓ สรุปได้ว่า เนื่องจากมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการฯ ไม่ได้กำหนดให้ข้าราชการที่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน จะต้องเช่าบ้านอยู่ในท้องที่ที่ไปปฏิบัติราชการประจำ หากมีความจำเป็นต้องเช่าบ้านอยู่คนละท้องที่กับท้องที่ที่ตนรับราชการประจำเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและอาศัยอยู่จริง เมื่อไม่เสียหายต่อทางราชการ ก็สามารถอนุมัติให้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้

บ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้นั้น

- (๑) ทางราชการได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว
- (๒) มีเคหสถานของตนเอง หรือของสามีหรือภริยาที่พออาศัยอยู่ร่วมกันได้ในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่
- (๓) ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ในท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรก หรือท้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่
- (๔) ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ตามคำร้องขอของตนเอง
- (๕) เป็นข้าราชการวิสามัญ

ข้าราชการผู้ใดได้รับเงินเดือนไม่ตรงกับอัตราเงินเดือนในบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ได้รับค่าเช่าบ้านตามส่วนของเงินเดือนโดยคำนวณตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

^๒ มาตรา ๑๓ ให้ข้าราชการมีสิทธิได้รับเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการตั้งแต่วันที่ข้าราชการผู้นั้นได้เช่าอยู่จริง แต่ไม่ก่อนวันรายงานตัวเพื่อเข้ารับหน้าที่ และให้สิ้นสุดลงในวันที่ขาดจากอัตราเงินเดือนหรือวันที่อยู่ในข่ายหมดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามพระราชกฤษฎีกานี้ ถ้าผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องที่อื่นไม่สามารถออกเดินทางไปได้ในวันส่งมอบหน้าที่ ให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านต่อไปอีกไม่เกินสิบวันนับแต่วันส่งมอบหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีจำเป็นจะต้องอยู่ต่อไปอีก ให้เบิกค่าเช่าบ้านได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

^๓ หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๙.๕/๑๙๒๔๔ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ถึงกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

นอกจากนั้น แม้ว่าในปัจจุบัน นางสาวสารีฯ จะมีเคหสถานบนที่ดินของตนเองแล้ว โดยนางสาวสารีฯ ได้กู้เงินโครงการ กบข. จากธนาคารอาคารสงเคราะห์เพื่อปลูกสร้างบ้านเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๕ ก่อนที่จะได้รับคำสั่งให้ย้ายไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานใหม่เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ และต่อมาได้ก่อสร้างบ้านเสร็จเรียบร้อยเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๖ แต่เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า นางสาวสารีฯ ยังคงเข้าบ้านนางสาวประสงค์ สีโรย ซึ่งเป็นน้องสาวเพื่ออาศัยอยู่จริง นางสาวสารีฯ จึงยังคงมีสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ต่อไป เนื่องจากไม่มีเคหสถานของตนเองในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๗^๔ และมาตรา ๑๓^๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาเช่าบ้านข้าราชการฯ

ประเด็นที่สอง เห็นว่า เมื่อได้ตอบข้อหารือประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า ถ้าหากมีข้อเท็จจริงยืนยันได้ชัดเจนว่า นางสาวสารีฯ ยังคงเข้าบ้านเพื่ออาศัยอยู่จริง นางสาวสารีฯ ก็ยังคงมีสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านได้ต่อไป กรณีจึงไม่มีความจำเป็นต้องตอบข้อหารือในประเด็นนี้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๔๘

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น